

Orthodidactiek

1. Inleiding

Orthodidactiek is didactiek, die is aangepast aan leerlingen met ernstige leerproblemen. Het gaat daarbij niet om problemen die worden veroorzaakt door externe factoren zoals slecht onderwijs of een sociaal zwak gezinsmilieu, maar om dié problemen, waarvan de oorzaak in het kind zelf ligt. Deze problemen zijn het gevolg van een stoornis, een handicap of leerzwakte.

De stoornis kan bijvoorbeeld te maken hebben met concentratietekorten, met een gebrekkige taalontwikkeling of met het verwerven en verwerken van informatie. Handicaps hebben vooral betrekking op het zien en horen, terwijl een leerzwakte samenhangt met het achterblijven van de verstandelijke ontwikkeling.

Orthodidactisch handelen is niet zo eenvoudig en alleen goed mogelijk wanneer de leraar over voldoende kennis beschikt van de functieleer (het waarnemen, het geheugen, het denken, de taal, de motoriek, de motivatie), de leertheorieën en de vakdidactieken.

2. Opvattingen

Er zijn verschillende opvattingen over de accenten, die bij de diagnose en de behandeling van leerproblemen gelegd moeten worden. Die verschillen zijn ontstaan omdat er verschillend wordt gedacht over de mogelijke oorzaken van de problemen.

2.1 Basaal

In deze opvatting wordt de oorzaak van het leerprobleem vooral gezocht in het disfunctioneren van de basale psychische functies, zoals het waarnemen, de motoriek, het geheugen of het denken. De behandeling is in eerste instantie gericht op het verbeteren van die functies.

2.2 Leertaak

Bij de leertaakgerichte diagnose onderzoekt men in detail met welke onderdelen van de leertaak een leerling problemen heeft. De behandeling is gericht op het bieden van hulp bij de oplossing van dat concrete probleem. Bij deze benadering spelen de leertaakanalyse en de foutenanalyse een belangrijke rol.

2.3 Leerproces

Deze stroming in de orthodidactiek probeert er achter te komen hoe het kind leert, op welke manier het kind informatie verwerkt en hoe het problemen oplost. Het gaat dus om een zorgvuldige analyse van de door het kind gebruikte oplossingprocedures. Het "hardop-denkverslag" is daarbij een belangrijke hulpmiddel. In de behandeling wordt veel aandacht aan het gebruik en de verbetering van het korte en lange termijngeheugen besteed.

2.4 Integratie

De integrale benadering van leerproblemen kijkt zowel naar de manier